

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

Laitosten luokitusperusteet ja toimintaohjeet

Kalaterveyspalvelussa käsitetään poikaslaitokseksi sellaiset kalanviljelylaitokset, jotka toimittavat elävää kalaa laitokselta ulos. Tämä ei riipu siitä, minkä ikäisiä tai kokoisia laitokselta toimitettavat kalat ovat. Ruokakalalaitoksia voivat olla vain sellaiset, joilta ei lainkaan toimiteta elävää kalaa muille laitoksille tai istutettavaksi.

1 Luokka P 0

1.1 Sijainti ja vesitys

Laitokset sijaitsevat sisävesialueella ja käyttävät pohjavettä tai sijaitsevat latvavesistössä niin, ettei yläpuolella ole muita kalanviljelylaitoksia kuin P O -luokkaan kuuluvia eikä tapahdu muuta istutustoimintaa kuin kohdassa 1.3. mainittua.

1.2 Laitoksen toiminta ja sen rajoitukset

Laitos tuottaa mätiä, pikkupoikasia, istukkaita sekä omiin tarkoituksiin emokaloja.

Laitos ei tuota ruokakalaa kaupalliseen tarkoitukseen eikä laitoksen alueella sijaitse kalaperkaamoja.

Laitoksen eri toiminnot, kuten mädin hautominen, poikasaltaat ja emokala-altaat, tulee erottaa siten, että tautien leviäminen näiden yksiköiden välillä voidaan tehokkaasti estää. Jos mädin hautominen ja pikkupoikasten kasvatus tapahtuu samassa tilassa, laitoksesta vastaavan henkilön on esitettävä omavalvontasuunnitelmassaan selostus siitä, miten toiminnot on erotettu.

Vesitys on järjestettävä siten että tautien leviämisen riski veden välityksellä on mahdollisimman pieni, varsinkin kiertovesitystä käytettäessä.

Jos ensimmäisellä kasvukaudella käytetään maa-altaita, ne on desinfioitu ennen kalojen siirtoa altaisiin.

Tuorerehun käyttö emokaloille on kielletty.

Laitoksella seurataan kuolleisuutta allaskohtaisesti.

1.3 Laitoksen yläpuolelle suoritettavat istutukset

Sallittua on omalta laitokselta tapahtuva istutustoiminta sekä istutus toiselta P O -laitokselta, jonka tautistatus on yhtä hyvä. Lisäksi sallitaan istutus sellaisesta L 1 -luonnonravintolammikosta, joka täyttää seuraavat kohdat:

- Lammikon ylävirrassa ei ole kalaa.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

- Luonnonravintolammikossa ei ole kuin istutuksen kohteena olevaa. kalapopulaatiota tai muuta vastaavalla tavalla tutkittua kalapopulaatiota.
- Lammikko tyhjenetään kalasta vuosittain.
- Lammikon lähtömateriaali tulee P O -laitoksesta tai täyttää P O -laitokselle siirrettäväksi hyväksyttävän luonnonravintolammikkopoikasen. tautivapauskriteerit (kohta 1.4.1).

Yläpuolisista istutuksista on kirjallinen sopimus niiden tahojen kanssa, jotka vastaavat istutuksista (yleensä vesien omistajat).

1.4 Uuden elävän materiaalin hankinta laitokselle

Uutta materiaalia tuodaan laitokselle pääsääntöisesti mätinä toisista P O -laitoksista. Mäti käsitellään jodoforeilla "Terve kala" kirjan kappaleen 13 mukaisesti.

Mätiä voidaan tuoda P 1 -laitoksesta ja sisävesialueen luonnonemoista Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Mikäli edellä mainittu materiaalin hankinta on jatkuvaa eikä poikkea haetusta luvasta on lupa voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse hakea uudelleen joka hankintaerää varten erikseen. Mikäli em. menettely muuttuu, on laitoksen kuitenkin tehtävä uusi lupahakemus. Luvan hakee materiaalin vastaanottaja eli P O -laitos.

Erikoistapauksessa mätiä voidaan siirtää P 2 -laitokselta tai merialueen luonnonemoista Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevan lainsäädännön vaatimuksia noudattaen.

Elävän kalan siirto laitokselle on sallittu vain erikoistapauksissa ja Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Näistä siirroista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

Erikoistapauksessa painavista syistä mätiä voidaan tuoda Suomen rajojen ulkopuolisilta vesistöalueilla erillisen riskinarvioinnin jälkeen Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevaa lainsäädäntöä noudattaen. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

1.4.1 P 1 -laitoksilta

Seuraavat ehdot on täytettävä:

- P 1 -laitoksella on jatkuva, kalapopulaatiokohtainen (mieluiten allaskohtainen) kuolleisuuskirjanpito. Kirjanpidossa ei ole siirrettävän kalalajin kohdalla selittämättömiä, merkittäviä kuolleisuuksia.
- Laitoksen kalastoa ja kaikki emot, joista mäti on peräisin, on tutkittu virologisesti sekä lohikala! BKD-taudin varalta kielteisillä tuloksilla. Kalaterveyspalvelu antaa tarkemmat ohjeet tutkimuksista. Mäti voidaan tuoda

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

laitokselle ennen tutkimustulosten valmistumista jos se haudotaan karanteenitiloissa, jonka poistovesi käsitellään.

- Mäti haudotaan ennen siirtoa vedessä, joka on peräisin vesityslähteestä, jossa ei ole kaloja.
- Mäti desinfioidaan jodoforeilla "Terve kala" kirjan kappaleen 13 mukaisesti ennen siirtoa P O -laitokselle.

1.4.2 Luonnonkalasta peräisin oleva mäti

Seuraavat ehdot on täytettävä:

- Emokalat, joista mäti on peräisin, tutkitaan kielteisin tuloksin virustautien ja lohikala! BKD-taudin varalta. Kalaterveyspalvelu antaa tarkemmat ohjeet tutkimuksista.
- Mäti voidaan tuoda laitokselle ennen tutkimustulosten valmistumista, jos se haudotaan karanteenitiloissa, jonka poistovesi käsitellään.
- Mäti haudotaan ennen siirtoa vedessä, joka on peräisin vesityslähteestä, jossa ei ole kaloja.
- Mäti on desinfioitu jodoforeilla "Terve kala" kirjan kappaleen 13 mukaisesti ennen siirtoa P O -laitokselle.

1.4.3 L 1 -laitoksilta

L 1 -laitoksesta voidaan tuoda elävää kalaa laitokseen Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Seuraavat ehdot on täytettävä:

- Kalat on kasvatettu luonnonravintolammikossa, jonka yläpuolella ei ole kalaa.
- Lammikossa ei ole kuin siirron kohteena olevaa kalapopulaatiota.
- Lammikko on ollut täysin tyhjä talven yli ja lammikon kalat on tutkittu kielteisin tuloksin vastustettavien kalatautien varalta edellisenä vuonna.
- Kalat on ennen laitokselle tuontia tutkittu kielteisin tuloksin virologisesti, paisetaudin ja lohikala! BKD-taudin varalta. Nämä tutkimukset voidaan tehdä lammikkopokasten emoista lypsyn yhteydessä.

1.5 Toimitukset

Koko maa, mikäli laitoksella ei esiinny paisetautia. Paisetaudin esiintyminen rajoittaa toimittamista paisetautivapaiden kalanviljelylaitosten läheisyyteen.

1.6 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkäriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Kalalaitos neuvottelee ensin mainitun eläinlääkärin kanssa näytteiden lähettämisestä ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

1.7 Terveyspalvelun muut tutkimukset ja eläinlääkärin tarkastukset

Viranomaisten määrittämien EU-näytteiden lisäksi laitosta on tutkittava vuosittain lämpimän veden aikaan (>14 °C) lämpimän veden aikana esiintyvien bakteeritautien varalta. Mikäli laitosta ei ole tutkittu kalenterivuoden lämminvesiaikana vähintään kaksi kertaa tautiepäilyn vuoksi ja tautinäytteistä on selvinnyt oireiden syy, tutkitaan erillinen 60 kalan näyte-erä. Vm. lämpimän veden erillisen näyte-erän valitsee laitoksen hoitava eläinlääkäri tai muu kalaterveydenhuollon ammattilainen. Eläinlääkäri voi myös kutsusta toimia virallisena näytteenottajana muissa tapauksissa. Eläinlääkäri perii käynneistään taksan mukaisen maksun.

1.8 Poikkeamat

Poikkeamat kuvatuista toimintamuodoista mainitaan laitoksen terveystilanteesta annettavassa todistuksessa.

2 Luokka P 1 (poikastuotantolaitokset sisävesialueella)

2.1 Sijainti ja vesitys

Laitoksen tulee sijaita sisävesialueella siten, että se ottaa tulovetensä joen alimman nousuesteen yläpuolelta. Jos laitos sijaitsee sellaisen joen varrella, joka on yhteydessä mereen ilman nousuesteitä, se luokitellaan P 2 -laitokseksi.

2.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa mätiä ja poikasia jatkokasvatukseen tai istutukseen. Näiden ohella voi tuottaa myös ruokakalaa sekä onkikalaa.

Laitoksella perataan vain omalla laitoksella tuotettua kalaa.

Laitoksen eri toiminnot, kuten mädin hautominen ja poikasaltaat, tulee erottaa siten, että tautien leviäminen näiden yksiköiden välillä voidaan tehokkaasti estää. Jos mädin hautominen ja pikkupoikasten kasvatustapahtuu samassa tilassa, laitoksesta vastaavan henkilön on esitettävä omavalvontasuunnitelmassaan selostus siitä, miten toiminnot on erotettu.

Vesitys on järjestettävä siten, että tautien leviämisen riski veden välityksellä on mahdollisimman pieni. Tämä vaatii erityistä huomiota kiertovesitystä käytettäessä.

Mahdollisuuksien mukaan pyritään siihen, että ensimmäisen kasvatuskauden altaat eivät olisi maa-altaita.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

2.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Laitokseen saa tuoda mätiä P O - ja P 1 -laitoksista ja poikasia P O -, P 1 - tai L 1 - laitoksista. Sisävesialueen luonnonemoista materiaalia saa tuoda laitokselle vain Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Mikäli edellä mainittu materiaalin hankinta on jatkuvaa eikä poikkea haetusta luvasta on lupa voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse hakea uudelleen joka hankintaerää varten erikseen. Mikäli em. menettely muuttuu, on laitoksen kuitenkin tehtävä uusi lupahakemus. Luvan hakee materiaalin vastaanottaja eli P 1 -laitos.

Erikoistapauksessa mätiä voidaan siirtää P 2 -laitokselta tai merialueen luonnonemoista Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevan lainsäädännön vaatimuksia noudattaen.

Erikoistapauksessa painavista syistä mätiä tai poikasia voidaan tuoda Suomen ulkopuolisilta vesistöalueilla erillisen riskinarvioinnin jälkeen Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevan lainsäädännön vaatimuksia noudattaen. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

2.3.1 Luonnonkalasta peräisin oleva mäti

Seuraavat ehdot on täytettävä:

- Kaikki emokalat on tutkittu kielteisillä tuloksilla virologisesti ja lohikala! BKD-taudin varalta. Sisävesialueelta mäti voidaan tuoda laitokselle ennen tutkimustulosten valmistumista jos se haudotaan omassa vesityslinjassaan. Merialueelta tuotava mäti on ennen tutkimustulosten valmistumista säilytettävä karanteenitilassa, jonka poistovesi käsitellään.
- Mäti on desinfioitu jodoforeilla "Terve kala" kirjan kappaleen 13 mukaisesti ennen siirtoa P 1 -laitokselle.

2.3.2 Eläviä luonnonemoja

Luonnonemokaloja sisävesialueelta voidaan tuoda vain seuraavien ehtojen mukaan: Luonnosta luotavat emokalat on pidettävä erillään muista kaloista ja niistä saatava mäti on haudottava omassa vesityslinjassaan. Emot on tutkittava virustautien ja lohikala! BKD-taudin varalta ennen poikasten edelleen toimittamista. Merestä luonnonemoja ei saa tuoda P 1 -laitokselle.

2.4 Toimitukset

Koko maahan paitsi P O -laitoksiin ja niiden yläpuolisille vesialueille, mikäli P 1 -laitoksella ei esiinny paisetautia. Paisetaudin esiintyminen rajoittaa toimittamista paisetautivapaiden kalanviljelylaitosten läheisyyteen. Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla mätiä P O -laitoksille, mikäli kohdan 1.4.1. ehdot täyttyvät.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

2.5 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkəriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkəriin. Kalalaitos neuvottelee ensin mainitun eläinlääkərin kanssa näytteiden lähettämistä ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä.

2.6 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset ja eläinlääkərin tarkastukset

Viranomaisten määäämien EU-näytteiden lisäksi laitosta on tutkittava vuosittain lämpimän veden aikaan (>14 °C) lämpimän veden aikana esiintyvien bakteeritautien varalta. Mikäli laitosta ei ole tutkittu kalenterivuoden lämminvesiaikana vähintään kaksi kertaa tautiepäilyn vuoksi ja tautinäytteistä on selvinnyt oireiden syy, tutkitaan erillinen 60 kalan näyte-erä. Vm. lämpimän veden erillisen näyte-erän valitsee laitoksen hoitava eläinlääkəri tai muu kalaterveydenhuollon ammattilainen. Eläinlääkəri voi myös kutsusta toimia virallisena näytteenottajana muissa tapauksissa. Eläinlääkəri perii käynneistään taksan mukaisen maksun.

2.7 Poikkeamat

Poikkeamat kuvatuista toimintamuodoista mainitaan laitoksen terveystilanteesta annettavassa todistuksessa.

3 Luokka P 2 (poikastuotantolaitokset, meri)

3.1 Sijainti ja vesitys

Laitos käyttää tulovetenään merivettä tai vettä sellaisesta joesta, joka on yhteydessä mereen ilman nousuestettä tai yhden kalaportaan kautta.

Jos laitos ottaa tulovetensä alimman nousuesteen yläpuolelta, mutta laitokseen toiminta perustuu materiaalin jatkuvaan hankintaan luonnonemokaloista merestä tai alimman nousuesteen alapuolelta, laitos luokitellaan P 2 -laitokseksi.

3.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa mätiä ja poikasia jatkokasvatukseen tai istutukseen ainoastaan merialueelle sekä ruokakalaa.

Laitoksella saa perata vain omalla laitoksella tuotettua kalaa.

Laitoksen eri toiminnot, kuten mädin hautominen ja poikasaltaat, tulee erottaa siten, että tautien leviäminen näiden yksiköiden välillä voidaan tehokkaasti estää. Jos mädin hautominen ja pikkupoikasten kasvatustapahtuu samassa tilassa, laitoksesta vastaavan

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

henkilön on esitettävä omavalvontasuunnitelmassa selostus siitä, miten toiminnot on erotettu.

Vesitys on järjestettävä siten että tautien leviämisen riski veden välityksellä on mahdollisimman pieni. Tämä vaatii erityistä huomiota kiertovesitystä käytettäessä.

Mahdollisuuksien mukaan pyritään siihen, että ensimmäisen kasvatuskauden altaat eivät olisi maa-altaita.

3.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Laitokseen saa tuoda mätiä P O - , P 1 ja P2-laitoksista ja poikasia näiden lisäksi L- luokan laitoksista. Merialueelta voidaan tuoda luonnonemoja tai mätiä laitokselle Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Mikäli edellä mainittu materiaalin hankinta on jatkuvaa eikä poikkeusta haetusta luvasta on lupa voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse hakea uudelleen joka hankintaerää varten erikseen. Kaikki villit emokalat on aina tutkittava virologisesti ja lohikala! BKD-taudin varalta. Mikäli em. menettely muuttuu, on laitoksen kuitenkin tehtävä uusi lupahakemus. Luvan hakee materiaalin vastaanottaja eli P 2 -laitos.

Erikoistapauksessa painavista syistä mätiä tai poikasia voidaan tuoda Suomen rajojen ulkopuolisilta vesistöalueilla erillisen riskinarvioinnin jälkeen Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevan lainsäädännön määräyksiä noudattaen.. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

3.3.1 Luonnonkalasta peräisin oleva mäti

Seuraavat ehdot on täytettävä:

Kaikki luonnonemot on tutkittu kielteisillä tuloksilla virologisesti ja lohikala! BKD-taudin varalta. Mäti voidaan tuoda laitokselle ennen tutkimustulosten valmistumista jos se haudotaan omassa vesityslinjassaan.

Mäti on käsiteltävä jodoforeilla Terve kala" kirjan kappaleen 13 mukaisesti.

3.4 Toimitukset

Merialueella istutuksiin ja ruokakalakasvatukseen sekä suoraan meren yhteydessä oleviin lammikoihin.

Istutettaviksi vesistöjen alimman mereisen nousuesteen alapuolelle.

3.5 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkäriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

eläinlääkäriin. Kalalaitos neuvottelee ensin mainitun eläinlääkäriin kanssa näytteiden lähettämisestä ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä.

3.6 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset ja eläinlääkäriin tarkastukset

Viranomaisten määrittämien EU-näytteiden lisäksi laitosta on tutkittava vuosittain lämpimän veden aikaan (>14 °C) lämpimän veden aikana esiintyvien bakteeritautien varalta. Mikäli laitosta ei ole tutkittu kalenterivuoden lämminvesiaikana vähintään kaksi kertaa tautiepäilyn vuoksi ja tautinäytteistä on selvinnyt oireiden syy, tutkitaan erillinen 60 kalan näyte-erä. Vm. lämpimän veden erillisen näyte-erän valitsee laitoksen hoitava eläinlääkäri tai muu kalaterveydenhuollon ammattilainen.

Eläinlääkäri voi myös kutsusta toimia virallisena näytteenottajana muissa tapauksissa.

Eläinlääkäri perii käynneistään taksan mukaisen maksun.

3.7 Poikkeamat

Poikkeamat kuvatuista toimintamuodoista mainitaan laitoksen terveystilanteesta annettavassa todistuksessa.

4 Luokka L 1 (luonnonravintolammikot sisävesialueella)

4.1 Sijainti ja vesitys

Laitos sijaitsee sisävesialueella.

4.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa poikasia istutukseen tai jatkokasvatukseen. Lammikot suositellaan tyhjennettäväksi vuosittain.

4.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Poikasia saa tuoda vain P 0 -, P 1 - tai muista L 1 -laitoksista.

Luonnonemokaloista saadusta mädistä kuoriutuneita poikasia saa tuoda lammikoihin vain Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Kaikki luonnonemot on tutkittava virologisesti ja lohikala! BKD-taudin varalta ennen poikasten edelleen toimittamista.

4.4 Toimitukset

Koko maahan istutuksiin ja jatkokasvatukseen, paitsi P 0-laitoksiin ja niiden yläpuolisille vesialueille ainoastaan Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla mikäli ehdot edellä kohdassa 1.4.3. täyttyvät.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

4.5 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkəriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoita, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkəriin. Kalalaitos neuvottelee edellä mainitun eläinlääkärin kanssa näytteiden otosta ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä. Kalaterveyspalvelun sopimuksen mukaisesti lähetetään aina tautitapausta epäiltäessä näytteitä lähimpään Ruokaviraston kalatauteja tutkivaan yksikköön.

4.6 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset

Laitosta valvova eläinlääkəri pyytää tarvittaessa laitosta toimittamaan näytteitä EU-vaatimusten täyttämiseksi ja tämän lisäksi laitos saa toimittaa 60 kalan näyte-erän terveystarkastusta varten.

5 Luokka L 2 (luonnonravintolammikot merialueella)

5.1 Sijainti ja vesitys

Laitos käyttää merivettä.

5.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa poikasia istutuksiin ja jatkokasvatukseen.

5.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Poikasia saa tuoda koko maasta.

5.4 Toimitukset

Merialueelle ja mereen laskevan vesistön alimman nousuesteen alapuolelle istutuksiin.

5.5 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkəriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoita, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkəriin. Kalalaitos neuvottelee edellä mainitun eläinlääkärin kanssa näytteiden otosta ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä. Kalaterveyspalvelun sopimuksen mukaisesti lähetetään aina tautitapausta epäiltäessä näytteitä lähimpään Ruokaviraston kalatauteja tutkivaan yksikköön.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

5.6 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset

Laitosta valvova eläinlääkäri pyytää tarvittaessa laitosta toimittamaan näytteitä EU-vaatimusten täyttämiseksi ja tämän lisäksi laitos saa toimittaa 60 kalan näyte-erän terveystarkastusta varten.

6 Luokka R 1 (ruokakalalaitokset sisävesialueella)

6.1 Sijainti ja vesitys

Laitoksen tulee sijaita sisävesialueella siten, että se ottaa tulovetensä vesistön alimman mereisen nousuesteen yläpuolelta. Jos laitos sijaitsee sellaisen vesistön varrella, joka on yhteydessä mereen ilman nousuesteitä, se luokitellaan R 2 - laitokseksi.

6.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa vain ruokakalaa.

Laitoksella saa perata omaa kalaa ja kalaa muista Kalaterveyspalveluun kuuluvista sisämaan laitoksista. Merialueelta ei saa ottaa kalaa perattavaksi R1-luokan laitokseen ilman laitoksen hoitavan eläinlääkärin hyväksymää suunnitelmaa. Hoitavan eläinlääkärin hyväksymä suunnitelma on myös edellytys peratun ulkomaalaisen tai merialueelta peräisin olevan kalan jatkojalostukselle R1-luokan laitoksen tiloissa.

6.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Elävää kalaa ja mätiä saa tuoda sisävesialueen P- tai L-luokan laitoksista. Erikoistapauksessa painavista syistä poikasia voidaan tuoda Suomen ulkopuolisilta vesistöalueilla Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Lainsäädännön vaatimissa tapauksissa tarvitaan myös Ruokaviraston valvontaosaston virallinen siirtolupa. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

6.4 Toimitukset

Elävää kalaa saadaan toimittaa vain perattavaksi. Yrityksen sisäiset viljely-yksiköiden väliset siirrot kuvataan laitoksen omavalvonnassa.

6.5 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset

Laitos saa toimittaa 60 kalan näyte-erän terveystarkastusta varten.

6.6 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkäriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Kalalaitos neuvottelee jonkun edellä mainitun terveydenhuollosta vastaavan asiantuntijan kanssa näytteiden otosta ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä.11(12)

7 Luokka R 2 (ruokakalalaitokset merialueella)

7.1 Sijainti ja vesitys

Laitoksen tulee sijaita merialueella alimman nousuesteen alapuolella tai ottaa tulovetensä merestä.

7.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa vain ruokakalaa.

Laitoksella saa perata omaa kalaa. Muista merialueen laitoksista saa perata kalaa vain, mikäli toiminnasta ei tiedetä aiheutuvan tautiriskiä. R2-luokan laitokselta ei saa toimittaa kalaa perattavaksi R1-luokan laitoksen tiloihin ilman kyseisen R1-luokan laitoksen hoitavan eläinlääkäriin hyväksymää suunnitelmaa. Peratun ulkomaalaisen tai merialueelta peräisin olevan kalan jatkojalostus ei ole sallittua R2-luokan laitoksella ilman hoitavan eläinlääkäriin hyväksymää suunnitelmaa.

7.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Elävää kalaa ja mätiä saa tuoda kaikilta muilta Suomen alueella olevilta kalanviljelylaitoksilla, mutta ennen tuontea tulee selvittää lähtölaitoksen tautitilanne. Erikoistapauksessa painavista syistä poikasia voidaan tuoda Suomen ulkopuolisilta vesistöalueilla Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla. Lainsäädännön vaatimissa tapauksissa tarvitaan myös Ruokaviraston Valvontaosaston virallinen siirtolupa. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

7.4 Toimitukset

Elävää kalaa saadaan toimittaa vain perattavaksi. Yrityksen sisäiset viljely-yksiköiden väliset siirrot kuvataan laitoksen omavalvonnassa.

7.5 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset

Laitos saa toimittaa 60 kalan näyte-erän terveystarkastusta varten.

7.6 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa kalalaitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkäriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston kalatauteihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Kalalaitos neuvottelee jonkun edellä mainitun terveydenhuollosta vastaavan asiantuntijan kanssa näytteiden otosta ja mahdollisista hoitotoimenpiteistä.

8 Luokka RA (ravunviljelylaitos)

8.1 Sijainti ja vesitys

Laitoksen sijainnin suhteen ei ole vaatimuksia.

8.2 Laitoksen toiminta

Laitos tuottaa ravunpoikasia istutukseen tai jatkokasvatukseen ja/tai ruokarapuja.

8.3 Uuden elävän materiaalin hankinta

Emorapuja tai mätiä saa tuoda muista Kalaterveyspalveluun kuuluvista ravunviljelylaitoksista.

Luonnonemoja tai luonnonravuista saadusta mädistä kuoriutuneita poikasia saa tuoda laitokselle vain Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla.

Erikoistapauksessa painavista syistä mätiä tai poikasia voidaan tuoda Suomen ulkopuolisilta vesistöalueilla erillisen riskinarvioinnin jälkeen Kalaterveyspalvelun poikkeusluvalla ja voimassaolevan lainsäädännön vaatimuksia noudattaen. Näistä tuonneista lisätään aina maininta kalanviljelylaitoksen terveystilanteesta annettaviin todistuksiin kahden vuoden ajan tuontiajankohdasta.

8.4 Toimitukset

Täplärapuja saa toimittaa vain täplärapualueelle tai elintarvikkeeksi (ei vesistöön edes väliaikaissäilytykseen). Jokirapuja saa toimittaa koko maan alueelle, jollei laitoksella ole todettu rapuruttotartuntaa.

8.5 Tautitapaukset, näytteiden otto

Tautitapauksissa laitoksen tulee ottaa ensisijaisesti yhteyttä laitoksen hoitavaan eläinlääkäriin tai muuhun kalaterveydenhuollon ammattilaiseen. Mikäli kyseistä henkilöä ei kohtuullisen ajan sisällä tavoiteta, suoraan Ruokaviraston raputauteihin perehtyneeseen eläinlääkäriin. Kalaterveyspalvelun sopimuksen mukaisesti lähetetään aina tautitapausta epäiltäessä näytteitä Ruokaviraston raputauteja tutkivaan yksikköön.

Laboratorio- ja tutkimuslinja

Eläintautibakteriologian ja -patologian yksikkö

Dnro

8.6 Terveyspalveluun kuuluvat tutkimukset

Valvova eläinlääkäri pyytää tarvittaessa laitosta toimittamaan näytteitä EU-vaatimusten täyttämiseksi ja tämän lisäksi laitos toimittaa vuosittain 60 ravun näyte-erän terveystarkastusta varten.